

ODRŽANO VII. SAVJETOVANJE “ZAŠTITA NA RADU U REGIJI ALPE-JADRAN” – OPATIJA, 16. - 17. TRAVNJA 2015.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava Republike Hrvatske nastavilo je korisnu suradnju s austrijskim partnerima: Općom ustanovom za osiguranje od nesreća (AUVA), Ministarstvom rada, socijale i zaštite potrošača te Inspekcijom rada. U cilju izmjene iskustava sa zemljama u regiji organizirano je već sedmo savjetovanje sa svrhom da ugledni stručnjaci iz Europske agencije za zaštitu na radu te Austrije, Hrvatske, Slovenije i drugih susjednih zemalja razmijene nove spoznaje i aktualna

iskustva iz područja zaštite na radu i medicine rada.

Pozdravnu riječ održali su ministar rada i mirovinskoga sustava prof. dr. sc. Mirando Mrsić, ravnateljica Europske agencije za sigurnost i zaštitu na radu dr. Christa Sedlatschek, predsjednik saborskog Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo g. Silvano Hrelja, ravnatelj Odjela za preventivu AUVA-e Georg Effenberger te predstavnica Inspekcije rada Republike Austrije dr. Alexandra Marx.

U radnom dijelu imali smo priliku poslušati čitav niz iznimno kvalitetnih izlaganja koja će ukratko biti navedena u nastavku prikaza.

Prva sekcija bavila se stresom na radu.

Dr. Christa Sedlatschek, ravnateljica Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu održala je izlaganje o kampanji europske agencije koja se trenutno provodi. Posebno se osvrnula na razloge za pokretanje kampanje, njezine ciljeve i rezultate. Kao ključne ciljeve kampanje navela je: podizanje razine svijesti o rastućem problemu stresa i psihosocijalnih rizika; isticanje pozitivnih učinaka uspješnog upravljanja psihosocijalnim rizicima, uključujući primjere iz prakse te proširenje praktičnog znanja s ciljem prepoznavanja i prevencije psihosocijalnih rizika na radu u tvrtkama ili institucijama. Također je istaknula holistički pristup upravljanja stresom na radu kao najučinkovitiji koji uključuje istodobnu primjenu mjera koje se odnose na radnike (osposobljavanja, programi promocije zdravlja...) te mjera koje se odnose na organizaciju, a sve uz kontinuiranu suradnju radnika i poslodavca.

Dr. Herbert Friesenbichler, psiholog iz austrijske AUVA-e, pokazao je kako se u Republici Austriji evaluiraju psihička opterećenja. AUVA pruža stručnu pomoć austrijskim poslodavcima formiranjem timova koji provode evaluaciju psihičkih opterećenja u tvrtkama. Naglasak je stavio na početne korake, odnosno na ulazak u tvrtku i pripremu organizacije za rad na prevenciji stresa na radu. Istaknuo je kako je važno poslodavcima objasniti smisao svih aktivnosti koje će se provoditi, otkloniti njihove strahove, sumnje i nesigurnosti u svezi s provođenjem programa prevencije. Navedeno se postiže informiranjem poslodavaca. Važno je da oni razumiju proces nastanka stresa na radu, posljedice kojima stres na radu može voditi, i na razini pojedinca i na razini organizacije te da postoje praktični načini utvrđivanja i rješavanja problema.

Ravnateljica HZZZSR-a prim. dr. sc. Marija Zavalčić prikazala je rezultate istraživanja koji je proveo Zavod u svojem izlaganju "Psihosocijalni rizici i zdravlje smjenskih radnika".

Dr. Christina di Tecco, iz Nacionalnog instituta zaštite na radu Republike Italije (INAIL) održala je

izlaganje "Upravljanje stresom i procjena rizika od stresa povezanog s radnim mjestom, metodologija i iskustva INAIL-a" u kojem nam je pokazala na koji način se prevencija stresa na radu provodi u Republici Italiji. Prikazala je pristup za koji su se odlučili u Republici Italiji, objasnila zašto su izabrali upravo taj pristup, pokazala kako djeluju, koje alate su kreirali i validirali te prikazala prednosti, slabosti, mogućnosti i potencijalne opasnosti koje proizlaze iz prihvaćenog načina rada.

U izlaganju "Počeci sustavnog rada na prevenciji stresa u RH - doprinos i iskustva ZIRS-a" Sandra Telebec prikazala je što je ZIRS učinio kako bi potaknuo provedbu prevencije stresa na radu u hrvatskim tvrtkama i institucijama (predavanja na skupovima kako bi se stručnjake zaštite na radu upoznalo s temom i mogućnostima djelovanja, priručnik "Stres na radu", organiziranje radionica "Prevencija stresa na radu – provedba", objavljivanje radova s temom stresa na radu i mogućnostima djelovanja u časopisu "Sigurnost"), kakav je bio odaziv na pokrenute aktivnosti i kakva je općenito provedba zakonskih odredbi koje se odnose na prevenciju stresa na radu u hrvatskim tvrtkama i institucijama. Zaključno je istaknuto da smo se većinom malo "uspavali u provedbi" te da je potrebno promicati svijest da je prevencija stresa na radu: 1) dio zaštite na radu, odnosno posao koji moramo obavljati, 2) korisna aktivnost koja ima pozitivan utjecaj na zdravlje, zadovoljstvo i kreativnosti pojedinaca koji onda svi zajedno pridonose uspješnosti tvrtki i institucija u kojima rade.

Druga sekcija bavila se poskliznućima i padovima u ravnini kretanja. U sklopu ove sekcije g. Walter Rauter iz Inspekcije rada Republike Austrije prikazao je provedbu EU kampanje "Padovi i poskliznuća u ravnini kretanja" u Republici Austriji, a g. Miroslav Babić iz Inspektorata rada prezentirao je provedbu i izvješće o rezultatima kampanje u Republici Hrvatskoj. Thomas Manek, ing. iz Auve u svojem predavanju je govorio o mjerjenju klizavosti podnih površina te ostalim mjerama koje se u svrhu prevencije padova i poskliznuća trebaju provoditi u tvrtkama.

I pauze između sekcija bile su jednako korisne, a pogotovo ugodne.

Treća sekcija sadržavala je nekoliko aktualnih tema: Robert Piringer, dipl. ing. kem. iz AUVA-e održao je izlaganje o nanočesticama, rizicima za koje se pretpostavlja da predstavljaju za zdravlje radnika te mjerama zaštite koje treba primjenjivati.

Krešimir Kačunko iz Inspektorata rada prenio nam je iskustva inspektora rada u prvoj godini primjene Zakona o Inspektoratu rada: kako inspektori rade, što im je važno, kako provode nadzor, na što pri nadzoru stavljaju težište i koje mjere najčešće poduzimaju.

Izlaganje "Procjena rizika - problemi u praksi i kako se nositi s njima" održala je Elvira Deriš iz ZIRS-a. Koje su razlike između procjene opasnosti i procjene rizika, kako radimo procjenu rizika, koji su njezini sadržaji, što je važno za izradu kvalitetne procjene rizika, na koje probleme nailazimo neke se od prikazanih tema.

Druženje se nastavilo uz već tradicionalnu svečanu večeru s pjesmom i plesom, sve do ranih sati.

Drugi dan na programu je bila sekcija "Zaštita osoba na radu". Svima nam je poznato tko su osobe na radu. Isto tako trebalo bi biti jasno koje su obveze poslodavca za pojedine kategorije takvih osoba. Međutim, u praksi smo svjedoci da to baš nije tako: obveze poslodavca u svezi s osobama na radu često se vrlo različito i tumače i provode. Ovaj blok predavanja obuhvaćao je niz iznimno dobrih izlaganja.

G. Đuro Čižmar iz Inspektorata rada održao je predavanje "Zaštita osoba koje nisu u radnom odnosu s poslodavcem - osobe na radu" u kojem je prikazao kako je zaštita osoba na radu regulirana zakonodavstvom RH te koje je mjere potrebno provoditi zbog zaštite takvih osoba.

Kako je zaštita osoba na radu riješena u Republici Austriji pokazala nam je dr. Alexandra Marx iz Inspekcije rada Republike Austrije u svojem izlaganju "Odgovornost poslodavca za zaštitu na radu osoba na radu u Austriji".

G. Ernest Stühlinger iz AUVA-e predstavio je neke od uputa za osposobljavanje osoba na radu kojima se koristi AUVA.

Primjer dobre prakse za zaštitu osoba na radu prikazali su g. Hrvoje Petošić i mr. Zvonko Brkić iz tvrtke CROSCO d.o.o. u svojem izlaganju "Zaštita osoba na radu u Croscu - primjer dobre prakse". Sve pohvale kolegama, primjer dobre prakse stvarno je bio dobar i jasno je pokazao što je sve važno za provedbu mjera zaštite koje se odnose na osobe na radu.

Nadamo se da će i VIII. savjetovanje "Zaštita na radu u regiji Alpe-Jadran" biti održano 2017. godine. Također se nadamo da će se još veći broj kolega uključiti u rad ovog iznimno korisnog skupa, a sve u cilju razmjene iskustva i unapređivanja djelatnosti kojom se bavimo.

*Sandra Telebec, prof. psih.
ZIRS d.o.o., Zagreb*